

Loučná pod Klínovcem: Wolhrabův testament

Přečtete si testament (závěť) a vypracujete:

- 1) Převeďte jej do současné češtiny s vysvětlením tučně vyištěných slov.
- 2) Spočítejte, v jaké hloubce měla být podle „Starého ptáka z Hartmannsdorfu“ ušlechtilá žíla.
- 3) A pak spočítejte, v jaké hloubce nakonec bratři ušlechtilou žílu našli. O kolik metrů se spletl?
- 4) Proč a komu odnesli vykutané stříbro do Jáchymova?

Já, Theoffelus Wohlrab, musím také sdělit svým dětem a potomkům: V roce 1536 pobýval v Loučné muž, znalý mnoha umění, říkalo se mu „Starý pták z Hartmannsdorfu.“ Ten povídal, že 200 dvojitých kroků od Červeného hamru ve směru mezi polední a jitřní stranou musí být ušlechtilá žíla. Tento bohatý peň rudy má ležet ve 160 látrech. ... Theoffelus s bratrem začali na udaném místě kytat a po čtyřech sázích (jeden sáh) našli ušlechtilou rudu. ... Poslali jsme ji do saského Schneebergu na zkoušku a ten cent měl 120 hřiven stříbra (tedy asi 28 kg stříbra v půl metráku rudy). Dali jsme se tedy do té chodby a na devatenáctém sáhu našli bohatou žílu. Všechno jsme odnesli do Jáchymova a dostali od nich 1 216 tolarů. Pak jsme založili šikmou chodbu a dobře jsme dopadli.¹

Theoffelův bratr zemřel na mor, ani on sám se necítil dobře, proto sepsal testament (závěť), aby upozornil na velké bohatství v zemi.

vysvětlení některých pojmů:

(jáchymovské) látro: 1,92 m (staročeská jednotka používaná v hornictví)

peň: menší těleso magmatických (vyvěřelých) hornin

sáh: délková míra založena na rozpětí paží dospělého člověka, v Čechách přibližně 1,80 m

hřivna: zhruba jedna čtvrtina kilogramu (stará váhová jednotka)

hamr: kovářská dílna s velkými kladivy, často poháněny vodním kolem, viz obrázek

2

¹ Michal URBAN, *Horní města Krušných hor: Ústecký kraj*. Sokolov: Fornica Publishing, 2015, s. 144.

² Miebner. [cit. 2020-01-25]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:

<https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Water-powered_trip_hammers#/media/File:Eisenhammer_Dorfchemnitz_Hammerger%C3%BCst.jpg>

Těžba stříbra na Jáchymovsku podle Jiřího Agricoly, 1548

Vybarvěte horníky a jejich pomocníky na obrázku a pojmenujte jejich činnosti.

pere rudu / odváží natěženou rudu / odnáší vzorek rudy / kontroluje, hlídá a měří / zakutává další štolu / hledá žílu proutkem / mlátkem a želízkem těží rudu / pláchne rudu ve splavu / přebírá rudu / drtí rudu / rumpálem vytahují natěžené